

الله
البر الرحيم
بسم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

گرایش پرستاری مراقبتهای ویژه

عنوان

مقایسه‌ی کیفیت زندگی کاری و رضایت شغلی پرستاران شاغل در بخش‌های کرونا و سایر
بخش‌های مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱

استاد راهنما

دکتر سعید مه‌ری

استاد مشاور

دکتر عقیل حبیبی

دکتر حامد رضاخانی مقدم

نگارنده

حبیب رزمی

تابستان ۱۴۰۲

کد پایان نامه: ۹۰

تقدیم به :

تقدیم به پدرم

کوهی استوار و حامی من در طول تمام زندگی

تقدیم به مادرم

سنگ صبوری که الفبای زندگی به من آموخت

تقدیم به همسرم

که سایه مهربانیش سایه سار زندگیم می باشد، او که اسوه صبر و تحمل بوده و مشکلات مسیر را برایم تسهیل نمود.

تشکر و قدردانی

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازمایم.

از استاد فرهیخته و شایسته؛ جناب آقای دکتر سعید مهری که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و همواره راهنما و راه گشای اینجانب در تکمیل این پایان نامه بودند.

از اساتید بزرگوار جناب آقای دکتر عقیل حبیبی و دکتر حامد رضاخانی مقدم که زحمت مشاوره این پایان نامه را متقبل شدند و بدون مساعدت ایشان، این رساله به نتیجه مطلوب نمی رسید.

از داوران محترم سرکار خانم دکتر وثوقی، جناب آقای دکتر شمشیری، جناب آقای دکتر آقایی و کلیه اساتید و همکاران محترم دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل که در کسب علم و دانش برای بنده زحمت فراوانی را متقبل شدند کمال تشکر را دارم.

چکیده

مقدمه و هدف: پرستاران بزرگترین گروه حرفه‌ای در سیستم مراقبت بهداشتی و درمانی هستند و نقش کلیدی در فراهم کردن مراقبت با کیفیت از بیماران دارند. کیفیت زندگی کاری منجر به همسو شدن کارکنان و سازمان می‌شود و برای افزایش رضایتمندی، جذب و باقی ماندن آنان در سازمان ضروری است. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی و مقایسه ی کیفیت زندگی کاری و رضایت شغلی پرستاران شاغل در بخش های کرونا و سایر بخش‌های مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهر اردبیل انجام گرفت.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی بود و ۳۰۰ نفر از پرستاران شاغل در مراکز آموزشی-درمانی شهر اردبیل در دوره زمانی خرداد تا تیر ماه ۱۴۰۱، در مطالعه شرکت کردند. تعداد ۱۵۰ نفر طبق نمونه‌گیری در دسترس از پرستاران شاغل در بخش کرونا و تعداد ۱۵۰ نفر طبق نمونه‌گیری سهمیه‌ای از سایر بخش‌های بیمارستانی شهر اردبیل در مطالعه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه ویژگیهای جمعیت شناختی، کیفیت زندگی کاری پرستاری بروکس و اندرسون و پرسشنامه رضایت شغلی مینه سوتا بود. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری (تی مستقل، آنالیز واریانس یک طرفه و رگرسیون خطی) و به کمک نرم افزار اس. پی. اس. نسخه ۲۲ تحلیل شدند.

یافته ها: اکثر شرکت کنندگان (۶۱/۶ درصد) در مطالعه زن، ۷۲/۳ درصد متأهل و ۴۵/۳ درصد بین ۶-۱۰ سال سابقه کاری داشتند. نمره کیفیت زندگی در بخش‌های غیرکرونایی $17/17 \pm 136/42$ و در

بخش‌های کرونا $133/92 \pm 13/70$ بود. نمره رضایت شغلی در بخش‌های غیرکرونا $43/21 \pm 6/37$ و در بخش‌های کرونا $45/6 \pm 16/43$ بود. همچنین نتایج نشان داد بین کیفیت زندگی کاری پرستاران شاغل در بخش‌های کرونا و سایر بخش‌ها تفاوت آماری معنی داری وجود نداشت. اما بین رضایت شغلی پرستاران شاغل در بخش‌های کرونا با سایر بخش‌ها تفاوت آماری معنی داری وجود داشت.

نتیجه گیری:

نتایج نشان داد کیفیت زندگی در بخش‌های غیرکرونا نسبت به بخش کرونا میانگین نمره بالاتری دارد ولی میزان رضایت شغلی در بخش‌های غیرکرونا نسبت به بخش‌های کرونا نمره کمتری دارد. انجام مداخلات با در نظر گرفتن متغیرهای تاثیرگذار مثل سابقه کار، ساعات اضافه کاری، میزان درآمد، تعداد شیفت شب می تواند در بهبود و ارتقاء رضایت شغلی و کیفیت زندگی کاری موثر باشد.

کلمات کلیدی: پرستار، کیفیت زندگی کاری، رضایت شغلی، کرونا

فهرست

مقدمه و بیان مسئله.....	۱
۱-۱. مقدمه.....	۲
۳-۱. اهداف پژوهش:.....	۱۲
۱-۳-۱. هدف کلی:.....	۱۲
۲-۳-۱. اهداف اختصاصی:.....	۱۲
۳-۳-۱. اهداف کاربردی:.....	۱۲
۴-۱. فرضیات و سوالات پژوهش:.....	۱۳
۵-۱. تعریف واژه های اختصاصی.....	۱۴
مبانی نظری و پیشینه تحقیق.....	۱۶
۱-۲. مقدمه.....	۱۷
۲-۲. مبانی نظری.....	۱۷
۱-۲-۲. مفهوم کیفیت زندگی کاری.....	۱۷
۲-۲-۲. مبانی و تاریخچه کیفیت زندگی کاری.....	۱۹
۳-۲-۲. کیفیت زندگی کاری در مدیریت بیمارستان.....	۲۰
۴-۲-۲. کیفیت زندگی کاری در مراکز بهداشتی و درمانی.....	۲۱
۱-۴-۲-۲. اهمیت کیفیت زندگی کاری پرستاران.....	۲۱
۵-۲-۲. مولفه های برنامه کیفیت زندگی کاری.....	۲۲
۶-۲-۲. کیفیت زندگی کاری از دیدگاه مدیریت منابع انسانی.....	۲۲
۷-۲-۲. کیفیت زندگی کاری از دیدگاه اجتماعی.....	۲۳
۳-۲. رضایت شغلی.....	۲۳
۱-۳-۲. تعریف شغل.....	۲۴

۲۴	..... ۲-۳-۲. تعریف رضایت شغلی
۲۵	..... ۳-۳-۲. رضایت شغلی و ترک خدمت و عوامل موثر بر آن
۲۶	..... ۴-۳-۲. عملکرد های مفید در جهت رضایت شغلی
۲۷	..... ۵-۳-۲. نظریه های رضایت شغلی
۳۲	..... ۴-۲. پیشینه پژوهش
۳۲	..... ۱-۴-۲. پیشینه خارجی
۳۶	..... ۲-۴-۲. پیشینه داخلی
۴۳	..... مواد و روش تحقیق
۴۴	..... ۱-۳. نوع مطالعه
۴۴	..... ۱-۱-۳. روش پژوهش
۴۴	..... ۲-۱-۳. جمعیت مورد مطالعه (جامعه مورد پژوهش)
۴۴	..... ۳-۱-۳. محیط پژوهش
۴۵	..... ۲-۳. نمونه ها و روش نمونه گیری
۴۵	..... ۳-۳. ابزار گردآوری داده ها
۴۵	..... ۱-۳-۳. مشخصات جمعیت شناختی نمونه ها
۴۶	..... ۲-۳-۳. پرسشنامه کیفیت زندگی کاری پرستاری
۴۶	..... ۳-۳-۳. پرسشنامه رضایت شغلی مینه سوتا (MSQ)
۴۹	..... یافته های پژوهش
۵۰	..... ۱-۴. توصیف مشخصات دموگرافیک نمونه های پژوهش
۵۳	..... ۲-۴. تحلیل اهداف پژوهش
۶۴	..... بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش
۶۵	..... ۱-۵. بحث و بررسی یافته ها
۷۳	..... ۲-۵. نتیجه گیری کلی

۷۵	..... ۳-۵ محدودیت‌های مطالعه
۷۵	..... ۴-۵ کاربرد یافته‌ها
۷۶	..... ۵-۵ پیشنهادات
۸۴	..... رضایت نامه آگاهانه
۸۵	..... پرسشنامه/ابزار

فهرست جداول

- جدول ۱. توصیف مشخصات جمعیت شناختی نمونه ها به تفکیک بخش های کرونایی و سایر بخش ها..... ۵۱
- جدول ۲. مشخصات جمعیت شناختی نمونه های پژوهش..... ۵۲
- جدول ۳. میانگین و انحراف معیار ابعاد کیفیت زندگی در بخش های کرونا و سایر بخش ها..... ۵۴
- جدول ۴. میانگین و انحراف معیار ابعاد رضایت شغلی در بخش های کرونا و سایر بخش ها..... ۵۵
- جدول ۵. ارتباط کیفیت زندگی کاری با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران شاغل در بخش های کرونا..... ۵۶
- جدول ۶. ارتباط کیفیت زندگی کاری با ویژگی های جمعیت شناختی پرستاران شاغل در سایر بخش ها..... ۵۸
- جدول ۷. ارتباط میانگین رضایت شغلی با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران شاغل در بخشهای کرونا..... ۵۹
- جدول ۸. ارتباط میانگین رضایت شغلی با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران شاغل در سایر بخش ها..... ۶۱
- جدول ۹. ارتباط کیفیت زندگی کاری با رضایت شغلی پرستاران شاغل در بخش کرونا..... ۶۲
- جدول ۱۰. ارتباط کیفیت زندگی کاری با رضایت شغلی پرستاران شاغل در بخش های غیر کرونا..... ۶۲
- جدول ۱۱. مقایسه کیفیت زندگی کاری و رضایت شغلی پرستاران شاغل در بخش های کرونا و سایر بخش ها..... ۶۳